KARLA GELEN GÜZELLİK

İÇİNDEKİLER

TUZAK

Vakit geceyi geçeli epey olmuştu. Orta Toroslar seher vaktinin derin sessizliği içindeydi. Aşağılarda, vadinin hemen kıyısında güzel bir köy vardı. Bu köyün iklimi, yamaç köylerin havasına göre daha yumuşaktı. Ama yine de tamamen bahçe işleriyle uğraşan köylüler, kış bastırınca bir iki aylık dinlenmeye mecbur kalırlardı. Sabırsızlıkla karın erimesini, budama zamanının gelmesini beklerlerdi.

Gecenin sessizliğini iki katlı evde kopan bir gürültü bozdu. Gürültüye uyanan Bakkal Muharrem, duyduğu seslere, yattığı yerden kulak kabarttı.

– Allah Allah! Bu sesler de ne bu saatte?

Bunlar tavuk bağrışmalarıydı. Hemen üzerindeki yorganı fırlatıp ayağa kalktı. Gece lambasının aydınlığında pencereye koştu. Perdeyi telâşla kavradı. Hızla çekti. Yüzünü cama yaklaştırdı. Zifirî

karanlığı gözleriyle delmek istercesine aşağıya baktı. Her yer karla kaplıydı. Gecenin siyahı, karın beyazlığını esrarlı bir havaya büründürmüştü.

Bakkal Muharrem bir şey göremeyince pencereyi açtı. İçeriye buz gibi kar havası hücum etti. Bakkal, iri gövdesini pencereden dışarıya uzattı. Sağa sola bakmaya devam etti. Tavuklar hâlâ bağrışıyordu.

– Aşağıya insem iyi olacak, dedi.

Geri çekildi. Pencereyi kapatıp perdeyi çekti. Karısının ayak ucundan dolanıp kapıya yöneldi. Duvarda asılı paltosunu ve yünden örme beresini aldı. Usulca dışarıya süzüldü. Alt kata indi. İdare lambasını aldı ve cebinden çıkardığı kibritle yaktı. Titrek bir alevin ışığında ahırın kapısını açtı. İçeriye bir göz attı.

On kadar tavuk vardı ahırda. Hepsi aynı köşeye çekilmişti. Korku içinde bağrışıyorlardı. Bakkal Muharrem onların hâlini görünce sanki anlayacaklarmış gibi:

– Hayrola hanımlar, dedi. Ne oldu size böyle? Gece yarısı ortalığı ayağa kaldırmak da neyin nesi?

Rüzgârın etkisinden kurtulan alevin titremesi kesilince etrafa saçılan aydınlık da artmıştı. Bakkal Muharrem, tavukların baktığı yöne başını çevirin-

ce ürperdi bir an. Fal taşı gibi açılmış gözleri, duvardaki küçük pencereye dikilmiş kalmıştı. Kendini çabuk toparladı:

– Bu pencereyi akşamüstü kapatmamış mıydım ben?

İki adımda duvarın önüne geldi. Tavukların giriş çıkışını sağlamak için koyduğu merdivenin ikinci basamağına çıktı. Ayaklarının ucunda yükselip küçük pencereden dışarıya şöyle bir baktı. Bu sırada akşamüstü yaptıklarını hatırlamaya çalışıyordu. Sesli düşündüğünün farkında bile değildi o an:

– Önce su koymuştum buraya. Sonra yere yem serptiğimi hatırlıyorum. Tavukları çağırdığımı da hatırlıyorum. Onlar içeriye girerken ne yapıyordum peki? Evet, hatırladım. İnek için kuyudan su çekmiştim. Sonra...

Bakkal Muharrem gözlerini bir noktaya dikti. Öylece kaldı bir süre. Sonra birden elini dizine vurdu ve:

– Tabi ya, dedi. Hasan Hoca geçiyordu bahçenin kenarından. Akşam ezanını okumaya gidiyordu. Camiye beraber gidelim, deyip yanına varmıştım. Bu sırada pencereyi kapamamıştım henüz. Tüh!

Bakkal Muharrem kendi kendine kızarak dışarıya çıktı. Dolanıp pencerenin öte yanına geçti.

Yerdeki ayak izlerini incelemeye başladı. Tavukların ve kendisinin ayak izleri arasında bir şey arıyordu. Nihayet heyecanla yere çömelirken:

– İşte, dedi. Bu o alçağın ayak izleri! Fırsatı hiç kaçırmamış!

Ayağa kalktı. Işığın uzandığı yere kadar izleri gözleriyle takip etti. Sonra tekrar ahıra girdi. Tavukları isimleriyle saymaya başladı:

– Nazlı, Sarıca, Gülibik, Kınalıkız, Narpare, Akcelfin, Tombul… Tombul nerede?

Tavuklara daha dikkatli baktı. Elinden yem yemeye bayılan Tombul'u arıyordu gözleri.

Ama o, etrafta yoktu. Bakkal Muharrem sinirlendi.

– Alçak hırsız, diye haykırdı. Hem de en güzelini götürmüş. Eğer bu yaptığını yanına bırakırsam bana da Muharrem demesinler!

Pencereyi kapattı. Söylene söylene yukarı çıktı. Usulca odaya girdiğinde karısının kendisini beklediğini gördü. Soru sormasına fırsat vermeden:

– Yine o, dedi. Az önce Tombul'umu götürmüş. Bu sekizinci oluyor. Artık bir çare bulmalıyım. Yoksa ahırda tavuk kalmayacak!

Karısı bir şey demedi. Bakkal Muharrem paltosunu ve beresini çıkardı. Yatağa girdi. Karısının

şaşkın bakışları arasında yorganı başına çekti. Ertesi gün kuracağı tuzağın plânını yaparak uykusunun gelmesini beklemeye başladı.

Bu sırada yanık bir ses duyuldu. Bu Hasan Hocanın sesiydi. Sabah ezanını okuyarak insanları namaza davet ediyordu. Bakkal Muharrem doğruldu. Karısı yatağın üzerinde hâlâ oturuyordu. Ona döndü ve:

– Ben namaza gidiyorum hanım, dedi. Dönüşte o hırsız için harika bir tuzak kuracağım. Göreceksin, bir iki güne kadar yakalayacağım onu. Benim zavallı tavuklarıma yaptıklarını fitil fitil burnundan getireceğim!

Karısı yine bir şey demedi. Dudakları ezanı tekrar ediyordu o an.

Bakkal Muharrem kalkıp abdest aldı. Üzerini değiştirip yola koyuldu. Ayağının altındaki karlar donmuştu. Her adımda kütür kütür ses çıkıyordu bastığı yerden. Fakat Bakkal Muharrem'in aklı fikri Tombul'daydı. Bir ara kendi kendine mırıldandı:

– Ah Tombul ah! Beni affet emi! Bütün bunlar benim yüzümden oldu. O pencereyi kapatmış olsaydım, gün doğarken yine elimden yiyecektin yemini.

Camiye gelmişti. Bismillah, diyerek sağ ayağını eşikten içeriye attı. Camiye gelen ikinci kişi

kendisiydi. Hasan Hoca gürül gürül yanan sobanın yanında namazın ilk sünnetini kılıyordu. Bakkal Muharrem gülümsedi. O an Tombul'u unutmuştu bile. Sobanın diğer yanına da kendisi durdu. Niyet edip tekbir aldığında, aklında dünyaya ait hiçbir mesele kalmamıştı.

ÖDEV

Hasan Hoca, cemaate sabah namazını kıldırdı. Namaz sonrası kısa bir sohbet oldu. Cemaat dağılırken güneşin ilk ışıkları Öğle Tepesi'nden Çapar köyünün yamaçlarına varmıştı.

Hasan Hoca karla kaplı yoldan evine doğru yürümeye başladı. Biraz sonra yolunun ilerisinde tuhaf bir şey gördü. Karşıdan vuran gün ışığına elini siper edip dikkatle baktı. Kar üzerine biri diz çökmüş öylece kıpırdanmadan duruyordu. Hasan Hoca meraklandı:

– Allah Allah! Bu da kim acaba?

Adımlarını hızlandırdı. Epeyce yaklaşmıştı ki gördüğü manzara karşısında bir tuhaf oldu.

Karlar üzerinde diz üstü oturan, on bir yaşında bir çocuktu. Deri çantasının üstündeki deftere bir şeyler yazıyordu.

– Halil, ne yapıyorsun burada?

Halil doğruldu, mahçup bir eda ile:

– Şeey, dedi. Okula gidiyordum. Ödevlerimden birini yapmadığımı yolda hatırladım. Geri

dönüp evde yapsam derse çok gecikirim. Ben de burada yapayım diye düşündüm. Zaten yarım sayfa kadardı. Bitirdim bile!

Hasan Hoca gülümseyerek Halil'in yanına çömeldi.

– Yahu yarın okulun son günü değil mi? Bir kere de ödev yapmadan gitsen ne olurdu sanki! Bildiğim kadarıyla sınıfının en çalışkan öğrencisisin. Zekeriya Öğretmen seni çok sever. Bir şey mi diyecek ki?

Halil defterini çantasına koydu. Dizlerini elleriyle silkerek ayağa kalktı. Kızar gibi bir yüz ifadesiyle cevap verdi:

– Okulun son günü değil, dünyanın son günü de olsa benim için fark etmez Hasan amca. Bugüne kadar okula bile bile ödevlerimi yapmadan gitmiş değilim. Dediğin gibi, öğretmenim beni gerçekten de çok sever. Fakat o sevgiyi ben böyle davranışlarımla kazandım. Kolay kolay da kaybetmem.

Hasan Hoca hayranlıkla dinledi bu sözleri. Halil çantasını sırtladığı gibi okula doğru koşmaya başladı.

– Halil!

Halil durdu. Bütün vücuduyla geriye dönüp kendisine seslenen Hasan Hocaya baktı.

– Halil, sömestrinin ilk pazartesi günü camide kurs başlatıyoruz. İkindi namazlarından sonra köyün

çocuklarına camide Kur'ân öğreteceğim. Arkadaşlarının tamamı bu kursa gelecek. Sen ne düşünüyorsun?

Halil bir süre cevap vermedi. Hasan Hoca :

– Sen de Kur'ân öğrenmek istemez misin? Geçen yaz da gelmedin. Bu kursu biraz da senin için düzenliyorum. Bu yaşta Kur'ân öğrenmezsen ileride daha zor olmaz mı?

Halil başını yana eğip dudak büktü.

– Okula geç kalıyorum Hasan amca!

Aniden döndü, koşmaya devam etti. Hasan Hoca üzgün üzgün onu izlerken kendi kendine mırıldanıyordu:

– Allah'ım, bu çocuğu camiye ısındır. Kalbini senin sevginle doldur. Onu Kur'ân bülbülü yap.

TİLKİ

– Koşun, koşun! Muharrem amca kümese dadanan tilkiyi yakalamış. Onu şimdi köy meydanına götürüyor!

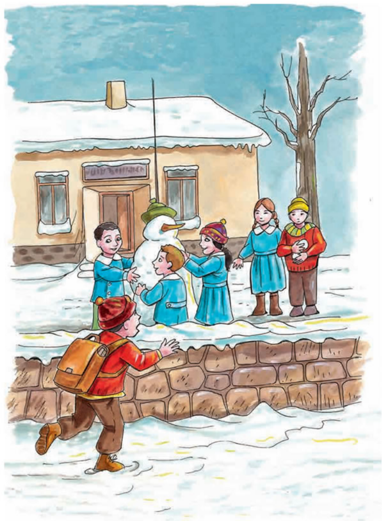
Okulun bahçesinde çocuklar kardan adam yapıyorlardı. Bu sesle başlarını aynı yöne çevirdiler. Halil, duvarın yanı sıra uzayan yolda hem koşuyor hem bağırıyordu:

– Tilki yakalanmış, tilki yakalanmış!

Çocuklar bir an bakıştılar. Bu, bir anlamda "Ne yapacağız şimdi?" demekti. Kardan adamı tamamlamakla, köy meydanına gitmek arasında tereddüt yaşıyorlardı.

Bestami, soğuktan morarmış avucundaki kömürlerden birini seçti. Ellerinin titremesine aldırmadan kömürü kardan adamın başına yerleştirdi. Umursamaz bir tavırla:

– İnanmayın siz ona, dedi. Aklınca bizi oyunumuzdan alıkoyacak. Muharrem amca o yaşlı

hâliyle zaten ayakta zor duruyor. Nasıl tilki yakalayacak ki?

Hüsamettin çıkıştı:

– Halil asla yalan söylemez. Ben bugüne kadar şakayla da olsa onun yalan söylediğini duymadım.

Bana sorarsanız, köy meydanına gidelim. Hem ellerimiz de üşüdü artık.

Bestami bir kardan adama, bir arkadaşlarına baktı. Anlaşılan herkes tilkiyi merak ediyordu. Çoğunluğa uymaktan başka çaresi kalmamıştı. Kardan adamın göğsüne düğme yapmak için topladığı kömür parçalarını rast gele fırlattı.

– Pekâlâ, gidelim öyleyse.

Beş arkadaş bir anda yıldırım gibi fırladılar. Kalınlığı neredeyse bir metreyi bulan kar üzerinde zıplaya zıplaya koşuyorlardı. Bir yandan da itişip kakışıyor, birbirlerini karın üzerine düşürmeye çalışıyorlardı.

Çapar köyünde güneşli bir kış gününün öğle vakti yaşanıyordu. Toroslar'a sırtını veren bu küçük köy, katran ağaçlarının arasından pek de şirin görünüyordu. Yelpaze gibi duran yayvan dallar üzerindeki beyaz örtü, gün ışığında yavaş yavaş erimekteydi. Deliçay'ın üstü donmuştu. Buzun üzerini kaplayan kalın kar tabakası çayı gözlerden gizlemişti.

Katran ağaçlarının yeşil yaprakları, yamaçlarda

hayatın devam ettiğinin tek işaretiydi. Oysa hemen aşağılarda bulunan kiraz ağaçları çırılçıplaktılar. Sabırla diriliş günlerini, yani baharı bekliyorlardı.

Penceresinin dış pervazında birkaç serçenin oyalandığı kahvehanede sımsıcak bir hava hâkimdi. Ortada gri renkli bir soba gürül gürül yanmaktaydı. Üç kişi bir köşede kümelenmiş sohbet ediyorlardı. Köylü olmadığı ilk bakışta anlaşılan biri konuşuyor, diğerleri de saygıyla onu dinliyordu. Bir aralık başında örme beresi olan genç kıpırdandı ve:

– Bu anlattıklarınız gerçekten içimize huzur verdi Hasan Hocam, dedi. Fakat sormak istediğim bir şey daha var.

Delikanlının "Hasan Hocam" dediği insan gülümseyerek:

– Nedir o, diye sordu.

Delikanlı tam sorusunu sormak üzereyken bağrışmalar duyuldu. Herkes aynı anda kalkıp pencereye koştu. Kahveci Nihat heyecanla:

–Vay canına be, diye haykırdı. Muharrem amca tilki yakalamış!

Manzarayı gören kim var kim yok, herkes dışarı fırladı. Köy meydanı çoğunluğu çocuklardan oluşan bir kalabalıkla doluvermişti.

Orta yerde, ayakları eski bir iple bağlanmış bir tilki vardı. Kızıl tüyleri ve küçücük bedeniyle çok

sevimliydi doğrusu. İri iri açılmış korku dolu gözleriyle etrafındaki insanlara bakıyordu.

– Çekirge bir sıçrar, iki sıçrar, ama sonunda yakayı ele verir. Tıpkı senin gibi işte! Şimdi söyle bakalım tavuk düşmanı, ben seni ne yapayım ha?

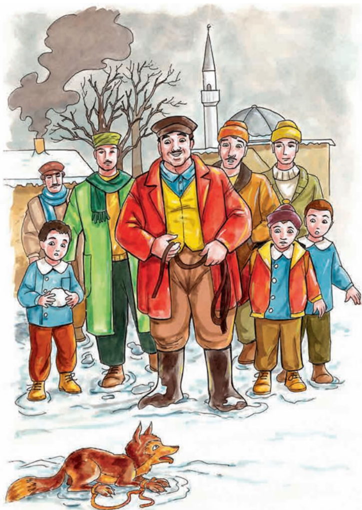
Gözler konuşmakta olan Bakkal Muharrem'e dönmüştü. Tilki bile tek hareket eden o olduğu için bakışlarını bu sinirli adamdan ayırmıyordu.

– Derini yüzmeliyim senin! Ama neye yarar ki bu? Sana vereceğim ceza onca tavuğu geri getirir mi? Yoo, tabi ki getirmez! Ama en azından diğer tavuklar rahat eder.

Bestami bir adım öne çıktı. Eğilip yerden buzla karışık bir avuç kar aldı. Bunları iyice yuvarlayıp sıkıştırdı. Herkesin şaşkın bakışları arasında hızla tilkiye doğru fırlattı. Canı yanan hayvan acı acı bağırdı. Çocuklar gülüştüler. Bundan cesaret alan Bestami yeniden kartopu yapmak için eğildi. Aynı anda koluna bir elin yapıştığını gördü. Hızla doğruldu. Halil'le göz göze geldiler. Kalabalıktan çıt çıkmıyordu. Halil kaşlarını çatmıştı. Bir koluna sıkıca yapıştığı Bestami'ye:

– Sen ne yaptığını sanıyorsun, diye bağırdı.

Bestami'nin yüzünde az önceki neşeden eser kalmamıştı. Kolunda beliren acıyı Halil'e belli etmemeye çalışarak:

– Ne yaptığımı görmüyor musun, dedi.

Halil, kaşlarını daha bir çattı. Kara gözleri küçülmüş, ürkütücü bir hâle bürünmüştü. Bestami'yi hafifçe itekledi ve:

– Sakın bunu bir daha deneme, diye fısıldadı.

Bestami korktu, kalabalığa sığınmak istercesine geri geri yürüdü. Bir eliyle de Halil'in acıttığı kolunu ovuşturuyordu. Arkadan bir adam usulca eğildi, fısıldayarak:

– Halil haklı Bestami, dedi. Baksana zavallı hayvan zaten epeyce hırpalanmış. Yara bere içinde kalmış. Yaptıklarının cezasını fazlasıyla çekmiş görünüyor. İnan ki bundan fazlası zulüm olurdu. Sana engel olduğu için Halil'e gücenme olur mu?

Bu Hasan Hoca idi. Bestami yerdeki tilkiye baktı önce. Sonra Halil'e çevirdi gözlerini. Kalabalık tilkiyi unutmuş, onları izliyordu. Bestami başını usulca salladı. Hasan Hoca rahatlamıştı. Gülümseyerek köyün bu hırçın, ama anlayışlı çocuğunun saçlarını okşadı ve:

– Aferin Bestami, dedi. Sana yakışan da buydu zaten.

Bu sırada Bakkal Muharrem'in sesi tekrar duyuldu:

– Ramazan, şunun kürkünü benim için bir çıkarıver!

Ramazan, az önce kahvede dinlediği sohbetin etkisinden olsa gerek Hasan Hocaya baktı. Hasan Hoca başını omzuna eğmiş öylece tilkiye bakıyordu. Tebessüm eksik olmayan yüzünde şimdi hüzün kıvrımları göze çarpıyordu. Ramazan, Bakkal Muharrem'e döndü ve.

– Ben bu işi yapamam dayı, deyiverdi.

Bakkal Muharrem etraftakilere baktı. Kürk çıkarma işini yapabilecek birini arıyordu. Bu sırada Hasan Hoca sakin adımlarla öne çıktı. Tilkinin başucuna geldi. Yere çömelip hayvanın yaralı bacağını tuttu ve:

– Muharrem Baba, dedi. Ne yapacaksın ki bunun postunu? Hayvanı perişan etmişsin. Post işine yaramaz. Bu tilkiden kurtulmak istiyorsan onu bana teslim et.

Bakkal Muharrem hayretle sordu:

– Sen ne yapacaksın ki bu tavuk düşmanını?

– Orasını sen merak etme. Bir düşündüğüm var elbet. Sen bunu bana verecek misin, söyle hele…

– Veririm vermesine de, ya onu serbest bırakırsan…

– Bırakırsam ne olur ki?

– Yahu sen ne diyorsun Hocam? Bu hırsız var ya bu hırsız, şimdiye kadar tam sekiz tavuğumun canına okudu! Kalan tavukları da mı feda edeyim yani?

Hasan Hoca güldü.

– Merak etme Muharrem Baba. Bu zavallı hayvan bir daha tavuklarına yan gözle bile bakmayacak.

Bakkal Muharrem deli dolu biriydi, ama çabuk ikna olurdu. Kolay kolay "yok" diyemezdi kimseye. Hele karşısındaki Hasan Hocaysa hiç direnmezdi. Gülümsedi.

– İyi, al götür. Ama peşinen söyleyeyim; bu haydudu benim ibiklilerin etrafında dolanırken görürsem hesabını senden sorarım! Anlaştık mı?

– Anlaştık Muharrem Baba. Ama sen de dikkat et, ibiklilerin her yumurtlamadan sonra ortalığı velveleye vermesinler. Karda kışta yiyecek sıkıntısı çeken tilkilerin, sansarların iştahı kabarır yoksa...

Bu konuşmalara oradakiler gülüştüler. Hasan Hoca, tilkiyi kucağına aldı. Kalabalığın bakışlarına aldırmadan evininin yolunu tuttu. Kalabalık dağılmaya başladı. Halil bir süre baktı Hasan Hocanın ardından. Sonra peşine takıldı.

Hasan Hoca, kucağındaki tilkiye bakarak mırıldanıyordu. Halil kulak kesildi:

– Vah zavallıcık! Hem de kendin için yapmamışsın anlaşılan. Bu insanlar ne bilsin senin yüreğindeki şefkat duygusunu? Ama artık korkmana gerek yok. Bundan sonra güvende olacaksın. Bütün bu

olanlara biraz da ben sebep oldum galiba. Bütün bunların yaşanabileceğini hesap etmeliydim.

Eve gelmişti. Bahçe kapısından içeriye girerken arkasından gelmekte olan Halil'i fark etti.

– Merhaba Halil. Hayrola nereye böyle?

Halil fark edilmiş olmanın rahatsızlığıyla bir an bocaladıktan sonra:

– Hiiç, eve gidiyordum, dedi.

Hasan Hoca gülümseyerek:

– Meydanda Bestami'yi engellemen gerçekten de güzel bir davranıştı, dedi. Eğer öyle davranmasaydın, belki diğer çocuklar da ona katılacaklardı. O zaman bu zavallının hâli ne olurdu, değil mi? Aferin sana Halil. Peygamber Efendimiz "Yerdekilere merhamet edin ki göktekiler de sizlere merhamet etsin." buyuruyor. Tilkiyi kurtarmakla büyük sevap işledin.

Halil tilkiye bakıyordu. Hasan Hoca'ya bir şey soracakmış gibi davrandı, sonra vazgeçti bundan. Yürümeye devam etti. Hasan Hoca arkasından seslendi:

– Bugün ikindiden sonra camide kurs başlıyor Halil. Sömestri boyunca da devam edeceğiz. Geleceksin değil mi?

Halil cevap vermedi. Hasan Hoca öylece baktı ardından. Dönüp içeriye girerken kendi kendine

mırıldandı:

– Bir türlü anlayamadım şu çocuğu. Herkesten kaçıyor. Âdeta tek başına yaşıyor dünyada.

Hasan Hoca evinin bodrumunda yere yatırdığı tilkinin yarasını temizleyip tımar etti. Yukarı çıktı. Az sonra elinde bir parça yiyecekle geldi. Yiyeceği tilkinin önüne bıraktı. Dışarıya çıkmadan önce geriye döndü ve:

– İnşallah yarına toparlanırsın biraz, diye seslendi tilkiye. Buna mecbursun. Bekleyenin var.

Haydi, ye bakalım o yiyecekleri.

Korkusu hafiflemiş olan hayvan, göz ucuyla Hasan Hoca'nın çıkıp gidişini izledi. Üzerine kapanan tahta kapının aralığından içeriye sızan ışığa dikti bakışlarını. Çenesini yere koyup öylece kalakaldı.

Hasan Hoca, köyün gençleriyle her fırsatta sohbet ederdi. Bunun için onların camiye gelmesini beklemezdi. Nerede olurlarsa olsunlar, yanlarına sokulur, önce onları dinler, sonra söze başlardı. Gençlere dinimizin güzelliklerini anlatabilmek için, onları tarlalarda bile ziyaret ederdi. Yaz günlerinde işlerinden dolayı camiye gelemeyen gençler, onu karşılarında görünce hemen işlerine ara verirlerdi. Bir ağacın gölgesinde oturup sohbet ederlerdi. Sonra Hasan Hoca yaklaşan namaz vakti için tekrar camiye dönerdi.

Köyün çocuklarına da ayrı bir önem verirdi Hasan Hoca. Onlar için bir futbol topu almıştı. Havanın iyi olduğu zamanlarda topunu alıp çocukları çağırırdı. Hep birlikte okulun avlusunda maç yaparlardı. Hasan Hoca, çocuklara pas vermek için fırsat kollardı. Müsait pozisyon yakalayıp onlara gol attırmaya çabalardı. Böylelikle onların gönüllerini kazanırdı.

Tatillerde sık sık kırlara çıkardı çocuklarla. Piknikler, doğa yürüyüşleri düzenlerdi onlar için.

Bu gezilerde yenilir içilir, oyunlar oynanırdı. Sonra bir ağacın gölgesinde hoş bir sohbet olurdu. Çocuklar sorar, Hasan Hoca coşkuyla anlatırdı. Bir süre sonra yaklaşan namaz vakti için topluca köye dönülürdü.

Halil katılmazdı bu faaliyetlere. Okul bahçesinde büyük bir neşeyle oynanan oyunları hep uzaktan seyretmeyi tercih ederdi. Toros yörüklerindendi Halil. Yedi yaşına kadar dağlarda yaşamıştı. O yaşa kadar sadece ailesini ve ara sıra gelip geçenleri görmüştü. Bu durum yalnızlığa iyice alıştırmıştı onu. Okul çağına gelince babası Halil'i Çapar köyündeki dayısının yanına getirip bırakmıştı.

Okulu, öğretmenini çok sevmişti Halil. Kısa zamanda sınıfın en gözde öğrencisi oluvermişti. Beşinci sınıfa kadar da hep öyle kalmıştı. Zekiydi, çalışkandı. Tertemiz bir ahlâka sahipti. Öğretmeni Zekeriya Beyin deyimiyle, "kar kadar temiz karaktere sahip" bir öğrenciydi.

Hasan Hoca, Halil'in başarılarını duyuyordu öğretmeninden. Onun da camiye kursa gelmesini çok arzu ediyordu. Yaz kursuna katılmamıştı Halil. Daha okul kapanır kapanmaz eşyalarını almış, babasının yanına, dağlara dönmüştü. Üç ay boyunca koyun gütmüştü. Bunu üzerine Hasan Hoca sırf Halil de Kur'ân öğrensin diye yarıyıl tatilin-

de kurs düzenlemeye karar vermişti. Oysa Halil hiç de istekli görünmüyordu şimdi. Ama Hasan Hoca bir şeyi kafasına taktı mı onu halletmek için elinden ne geliyorsa yapardı. Bu yüzden Halil'in peşini bırakmayı düşünmüyordu. Onun için sürekli dua ediyor, Allah'a yalvarıp yakarıyordu.

SAVAŞ

– Arkadaşlar, acele edin, diye seslendi Hüsamettin. Şu tabakayı çukurun üzerine kapatın artık. Üzerine de biraz kar serpeleyin. Tuzak fark edilmemeli.

Çocuklar, karı eşip açtıkları çukurun üzerine elleriyle sıkıştırarak inceltikleri tabakayı koydular. Bestami muzipçe gülümsedi:

– Vallahi şu an yolun başından bu yana doğru yürüsem ben bile fark edemem bu tuzağı. Harika bir iş çıkardık arkadaşlar. Haydi saklanalım artık. Hasan Hoca az sonra görünür.

Hep birlikte koştular. Okulun bahçe duvarının üzerinden atlayıp saklandılar. Kıkır kıkır gülüşüyorlardı. Bir ara Hüsamettin kısık bir sesle:

– Gülüşmeyi kesin artık, diye seslendi. Hasan Hoca geliyor!

Hasan Hoca yolun başında görünmüştü. Bir ilâhi mırıldanıyordu. Gelip geçenlerin ağırlıklarıyla katılaşan, kayganlaşan yolda büyük bir dikkatle

ilerlemeye çalışıyordu. Okula iyce yaklaşmıştı ki Hüsamettin'nin başını gördü. Görmemiş gibi davranarak yürümeye devam etti.

– Sizi gidi yaramazlar, diye mırıldandı kendi kendine. Kim bilir bu defa benim için neler planladınız. Ama artık yağma yok! Tedbirimi alacağım. El mi yaman bey mi yaman az sonra görürsünüz siz.

Ayağı kaymış da düşmüş gibi yaparak yere kapaklandı. Kapaklanmasıyla da avuçladığı karları çabucak sıkıştırıp top haline getirdi. Belli etmemeye çalışarak birkaç tane daha kar topu yaptı ve bunları kabanının dış cebine yerleştirdi. Ayağa kalktı, hiçbir şey olmamış gibi sakin adımlarla yürüdü. Tam çocukların saklandığı duvarın dengine gelmişti ki bastığı yer çöküverdi birden. Neye uğradığını şaşırdı Hasan Hoca ve yanı üstüne devrildi. Bir ayağı yarım metrelik çukura girmişti.

– Hücuuuum!

Çocuklar Hüsamettin'in sesiyle ayağa kalktılar. Hazırladıkları kar toplarını birbiri ardınca fırlattılar. Hasan Hoca daha ayağa bile kalkamadan peş peşe yediği kartoplarının yoğunluğu karşısında haykırdı:

– Pes ediyorum! Tamam, yine siz kazandınız. Yeter, atmayın artık yahu! Teslim oluyorum, dedim ya…

Çocuklar ellerindeki son kartoplarını da savurduktan sonra neşeyle ona doğru koştular. Hasan Hoca atmaya fırsat bulamadığı kartoplarını kabanının cebinden çıkarırken bir yandan da koynuna dolan karları temizlemeye çabalıyordu. Hüsamettin:

– Ateşkes teklifini kabul ettik, dedi. Şimdi anlaşma şartlarını konuşacağız.

Hasan Hoca:

– Bu defa savaş tazminatı olarak ne istiyorsunuz bakalım, dedi.

– Şeker sucuğu tabi ki, diye atıldı Bestami. Hem de kişi başı yüzer gram olacak!

Hüsamettin araya girdi:

– Buna ilave olarak, ikindi kursunda bütün çocuklara meyve ziyafeti çekeceksin!

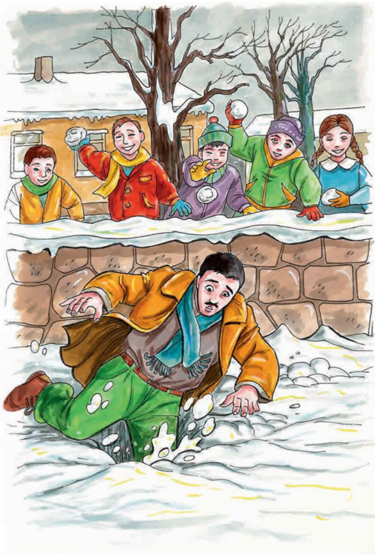
– Ama buna anlaşma değil, düpedüz soygun derler, diye itiraz etti Hasan Hoca. Kış günü meyvelerin kilosu kaça sizin haberiniz var mı? Üstelik yirmi kadar çocuğa meyve mi yetişir?

Hüsamettin göğsünü gererek cevap verdi:

– Orası bizi ilgilendirmez. Teslim olan sendin. Üstelik çok ağır bir yenilgiye uğradın. Şimdi şartlarımızı kabul etmek zorundasın.

Hasan Hoca direnmeye çalışıyordu:

– Bu kadar insafsız olmayın yahu! Hem bu savaşı

siz hileyle kazandınız. Bu şekilde yola çukur kazıp tuzak kurmak düpedüz hiledir.

Hüsamettin güldü:

Ama siz savaşta hile olabileceğini söylemiştiniz.

– Hasan Hoca bu söz karşısında diyecek bir şey bulamadı. Çaresiz bir şekilde şartları kabul etmek zorundaydı artık.

– Pekâlâ, dedi. Sizinle başa çıkılmaz. Ama bunu sizin yanınıza bırakmayacağım. Gelecek sefere görürsünüz savaş nasıl kazanılırmış.

Hep birlikte Bakkal Recep'in dükkânına doğru yürümeye başladılar. Herkes çok mutluydu.

İkindi namazı kılınmıştı. Hasan Hoca cemaatin çıkışını seyretti. Gözleri Halil'i arıyordu. Çocuklar çıkmıyor, küçük gruplar hâlinde oturuyorlardı. Aralarında Halil yoktu. Hüzünlendi Hasan Hoca. Başını sağa sola salladı ve:

– Anlaşılan gelmeyecek, diye mırıldandı. Kalktı, cüppesini ve sarığını çıkarıp dolaba koydu. Çocuklara doğru ilerlerken yüzünde buruk bir tebessüm vardı. Hüsamettin'le göz göze geldiler. Hasan Hoca soran gözlerle bakıyordu. Hüsamettin başını hafifçe yana eğerek yere baktı. Fısıldarcasına:

– Çok ısrar ettim Hocam, dedi. Fakat Halil gelemeyeceğini söyledi. Evde yengesine yardım etmesi gerekiyormuş. Tatil boyunca da geleceğini hiç sanmam.

– Canı sağ olsun, ne yapalım. Biz de onsuz devam ederiz kursa. Haydi çocuklar, şurada toplanın bakalım. Ha, unutmadan söyleyeyim; kurstan sonra meyve ziyafeti var. Savaş tazminatı…

Gülüştüler. Herkes neşeyle gösterilen yere koştu. Diz çöküp oturdular. Tatlı bir heyecanla kitaplarını açıp Hasan Hocayı beklemeye başladılar.

Bir aralık Bestami mihrabın yanındaki yeşil örtüyü işaret ederek:

– Hocam, dedi. Şu örtünün altında ne var?

Hasan Hoca gülümseyerek baktı Bestami'ye ve:

– Sahibini bekleyen bir hediye, dedi. Ama sizden bir isteğim olacak çocuklar; vakti gelene kadar oraya bakmayın. Er ya da geç, o hediye sahibini bulacaktır.

Hasan Hoca sevgiyle tek tek baktı çocukların masum yüzlerine. Gözlerinde insanın yüreğini coşturan bir ışıltı vardı hepsinin. Sonra gülümseyerek söze başladı:

– Şu an burada, insanların en hayırlıları var. Siz ve ben… Sevgili Peygamberimiz "Sizin en hayırlınız, Kur'ân'ı öğrenen ve öğreteninizdir." diyor. Ve sizler Yüce Mevlâmızın insanlığa gönderdiği mesajları öğrenmek için bu camiye geldiniz. Bundan daha güzel bir davranış olabilir mi?

Çocuklar gözlerini kırpmaksızın bakıyorlardı hocalarına. Hasan Hoca konuştu, konuştu. Nihayet:

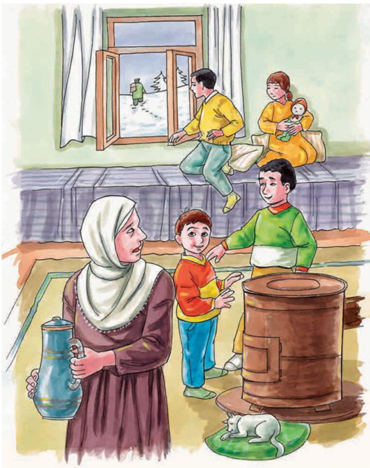
– Bugünlük bu kadar yeterli, dedi. Yarın Kur'ân dersine başlıyoruz inşallah. Şimdi meyve saati… Bestami, koş bizim evden meyveleri al gel!

GARİP BİR DURUM

Kış güneşi gökyüzünde epeyce yükselmişti. Halil gürül gürül yanan sobanın önündeki mindere oturdu. O sırada yanına gelen evin kedisi kuyruğunu dikerek eline sürtünmeye başladı. Bir yandan da "mırr mırr" diye kulağa hoş gelen sesler çıkarıyordu. Halil bir zamanlar çadırda annesinin kediler hakkında söylediklerini hatırladı:

– Kediler temiz ve utangaç hayvanlardır. Dışkılarının üzerini toprakla kapatmayı ihmal etmezler. Üstelik, onların "mırmırları" bir çeşit zikirdir. Yani kediler "mırr mırr" ederken aslında "Ya Rahim, ya Rahim!" demektedirler. Belki de bu yüzden Allah onlara, diğer hayvanlarda olmayan bir özellik vermiş. Kedileri ne kadar yüksekten atarsan at, hep dört ayak üstüne düşerler.

Annesi çok severdi kedileri. Bunlar çadırımızın bekçileri, derdi hep. Bunları düşünürken kedi incecik sesiyle Halil'e varlığını belli etmek istedi:

– Miyavvv!

– Gel bakalım buraya Tombul!

Halil uzandı, karnının iki yanından tutup kucağına aldı onu. Parmak uçlarıyla pembecik burnunun üstündeki tüylerini okşamaya başladı.

Kedi bu durumdan oldukça mutlu olmuş gibiydi. Gözlerini kapatmış, kendini tamamen Halil'in şefkat dolu kucağına bırakıvermişti. Yakında anne olacaktı Tombul. Karnında yavrularını taşıyordu. Bu yüzden adı gibi tombul olmuştu.

Halil bir süre sevgiyle seyretti onun kendisine duyduğu güven ifadesini. Bu sırada dün yakalanan tilkiyi düşündü. O da ancak Tombul kadar bir şeydi. Koca orman dar mı gelmişti ki gündüz vakti köye girmeye cesaret etmişti. O kadar mı açtı yani?

"Aç köpek fırın deler!"

Birden aklına esiveren bu sözü geçen hafta okulda atasözleri kitabını karıştırırken okumuştu.

Tombul'u sarsmamaya gayret ederek ayağa kalktı. Pencerenin kenarındaki kanepeye kuruldu. Dirseğini, içine hasır basılı yastığa koyup dışarıya baktı. Tombul, yer değiştirmekten memnun kalmamış olacak ki yavaşça sıyrıldı Halil'in ellerinden. Kanepeden usulca indi. Doğruca sobanın önündeki mindere gitti.

– Allah Allah, bu Hasan Hoca değil mi yahu?

Halil dikkatini toparladı. Gözlerini kamaştıran kara inat karşıya baktı. Ormanın kıyısına doğru bir adam, karda bata çıka ilerliyordu. Bu Hasan Hoca'nın ta kendisiydi.

Halil merakla dizlerinin üzerine doğruldu. Pencereyi açtı. Aynı anda içeriye sert bir rüzgâr daldı. Soğuğun etkisiyle gözleri nemlendi. Bu sırada yengesinin sesini duydu:

– Aman Allah'ım! Çocuk, sen aklını mı kaçırdın? Neden açıyorsun pencereyi? Dondurdun bizi! Çabuk kapat onu!

Halil halasını duymadı bile. Bütün dikkatini baktığı yere vermişti. Halası, ondaki tuhaflığı fark edince elindeki güğümü sobanın üzerine koydu. Aceleyle yanına geldi. Ellerini kanepeye yaslayıp dışarıya baktı. Orman yolunda yürüyen adamı o da görmüştü.

– Aa, Hasan Hoca bu, diye mırıldandı. Bu saatte orada ne işi var ki?

Halil geriye çekildi. Dün olanları birkaç cümleyle anlattı. Ardından da:

– Herhâlde o tilkiyi ormana bırakmaya gidiyordur, dedi. Ama o hayvanın yarası kötüydü. Bu soğuğa fazla dayanamaz, ölür.

Yengesi pencereyi kapattı. Dudak bükerek işinin başına döndü.

Halil biraz ders çalıştı. Sıkılmıştı. Okuyacak bir kitap aradı, bulamayınca canı iyice sıkıldı. Gözlerini sobanın yanında uyuyan kediye dikti. Daldı gitti. Bu sırada yengesi ortaya yemek koymakla meşguldü.

– Haydi, otur sofraya da bir şeyler yiyelim, dedi.

Halil yer sofrasına kuruldu. Aklı Hasan Hocadaydı. İçinden "Gidip orada ne yaptığını yakından görsem mi acaba?" diye düşündü. Bu sırada Tombul da sofranın kıyısına gelmiş, iştahlı bakışlarla yemeği süzüyordu.

KARTOPU YARIŞI

Hasan Hoca elindeki heybeyi omzuna attı. Kur'ân okuyarak geldiği yoldan yürümeye başladı.

Halil başını eğip iyice saklandı taşın ardına. Bir ara geriye doğru baktı. "Eyvah!" dedi içinden. Karlar üzerinde kendi izleri de vardı. "Hasan Hoca az sonra onları fark edecek." diye düşündü. Saklandığı yerden çıkıp çıkmamakta bir an tereddüt yaşadı. "Bakalım ne olacak?" deyip olduğu yerde kaldı.

Hasan Hoca izleri görmüştü. Belli etmemeye çalışarak göz ucuyla kayaya doğru baktı. Bulunduğu yerden bir şey görünmüyordu, ama orada biri olduğu kesindi. Çünkü izler taşın yanında sona eriyordu. Okuduğu âyeti kesmeden yürümeye devam etti.

Halil çok heyecanlıydı. Şu ana kadar ilgi göstermediği Hasan Hoca az sonra kendisini bulacaktı. Dolayısıyla uzun uzun konuşmak zorunda kalacaktı onunla.

Beklediği gibi olmadı. Hasan Hoca kayanın denginden geçerken o yana hiç bakmadı. Gözleri ta ileriye dönük bir şekilde geçti oradan. Dilinde hâlâ Kur'ân âyetleri vardı.

Halil gözleriyle bir süre izledi onu. Sonra kalktı, ardı sıra yürümeye başladı. Köy evlerinin başladığı yere gelince:

– Hasan amca, diye seslendi.

Merakını yenememiş, buraya niçin geldiğini sormaya karar vermişti ona. Hasan Hoca dönüp baktı ve:

– Aa Halil, sen miydin, dedi.

Halil koşarak yanına gitti. Meraklı gözlerini heybeye dikerek:

– Hasan amca, iki gündür seni ormana girerken görüyorum, dedi. Ne vardı o heybede?

Hasan Hoca gülümsedi. Halil'in kara gözlerine bakarak saçlarını okşadı ve:

– Bunun için mi beni takip ettin, diye sordu.

– Evet, omzunda heybeyle ormanda ne işin olabilir diye merak ettim. O tilkiye yiyecek götürdün değil mi?

Hasan Hoca güldü. Yeniden yürümeye başladı. Sorusuna cevap alamayan Halil de peşine takıldı. Hasan Hoca nazlanır gibi bir tavır takındı ve:

– Eğer bunu gerçekten merak ediyorsan yarın

bu saatte okulun önünde beni bekle, dedi.

Halil sevindi:

– Olur, beklerim!

Hasan Hoca konuyu değiştirdi:

– Tatilin nasıl geçiyor Halil?

Halil dudak büktü önce. Belli ki hâlinden hoşnut değildi. Cevap verdi:

– Sıkıcı! Sürekli ders çalışmakla olmuyor.

– Kitap okumuyor musun?

– Elimdekileri okudum. Sınıftaki kitapların da hepsini bitirmiştim. Şimdi okuyacak bir şey kalmadı.

– Peki neler yapıyorsun başka?

– Ara sıra dışarı çıkıyorum. Ama bu da eğlendirmeye yetmiyor beni.

Hasan Hoca çok şaşırmış gibi gözlerini açarak:

– Arkadaşlarınla oyun filan oynamıyor musun, diye sordu.

– Oynamıyorum.

– Neden, sevmiyor musun onları? Oysa hepsi çok iyi çocuklardır.

– Yoo, sevmediğimden değil. Aksine çok seviyorum hepsini de. Fakat ne bileyim, içimden oynamak gelmiyor işte. Bazen onların oynadığı oyunları izlediğim oluyor.

Hasan Hoca yeni hatırlamış gibi:

– Haa, sana hoşuna gideceğini umduğum bir sürpriz hazırladım, dedi.

Halil beklemediği bu sözler karşısında şaşkınlıkla sordu:

– Sürpriz mi? Bana mı?

Hasan Hoca yerden bir avuç kar aldı. Kar topu yapmaya çalışırken cevap verdi:

– Evet, sana... Yoksa sürprizlerden hoşlanmıyor musun? Ama inan bunu özellikle senin için yaptım. Gördüğünde çok şaşıracağına eminim Halil.

Hasan Hoca yaptığı kartopunu yirmi metre aşağıdaki alıç ağacının gövdesine doğru fırlattı. Halil dikkatle bakıyordu. Kartopu ağacın tam ortasına çarptı. Bir kısmı dağılıp etrafa saçılırken bir kısmı kabuğa yapışıp kalmıştı. Halil:

– İyi bir atıştı, dedi.

Hasan Hoca güldü. Sürekli misvakla temizlediği bembeyaz dişleri yüzüne çok yakışıyordu. Kaşlarını kaldırarak:

– Sen şimdi bu atışın tesadüfen yerini bulduğunu düşünüyorsundur, diye takıldı.

Halil hafifçe boynunu büktü. Bu hâliyle "Bir daha at bakalım." der gibiydi. Onun yüzündeki ifadeyi gören Hasan Hoca heybeyi yere koydu. Bir iki adım aşağıya yürüdü, yere çömeldi. Aceleyle üç dört tane kar topu hazırladı. Ayağa kalkarken üşüyen el-

lerine ciğerindeki sıcak havayı "hoh" diye üflüyordu. Sonra avuçlarını bir birine sürttü ve Halil'e:

– Bak şimdi, dedi.

Yerdeki kartoplarını peş peşe alıç ağacına doğru fırlattı. Hepsi de ağacın gövdesine isabet etmişti. Halil gülümsedi. Yüzünde Hasan Hoca'nın marifetini tebrik eden bir ifade belirmişti.

– Zaten tesadüf olduğunu düşünmemiştim, dedi. Her insan ara sıra isabet ettirebilir atışlarını. Fakat şimdi anlıyorum ki siz bu konuda epeyce ustasınız.

Hasan Hoca, Halil'in sözleri karşısında memnun olmuş gibi görünüyordu. Karların bozulmadığı bir yere doğru yürüdü. Yine kartopu yapmaya koyuldu. Üç tane yapmıştı ki kendisini izlemekte olan Halil'e seslendi:

– Bana yardım eder misin?

Halil şaşırdı bir an. Hasan Hoca:

– Şimdi seninle bir yarışma yapacağız, dedi. On tane kartopu yapacağız. Beşini sen beşini ben fırlatacağız. Bakalım kim yenecek?

Halil yerinden kıpırdamadı bile. Hasan Hoca doğrulup kaşlarını çatarak:

– Ne o, dedi. Korkuyor musun yoksa?

Bu söz üzerine Halil koştu, avuçlayabildiği kadar kar avuçladı. Kısa süre sonra ortada tam on tane iri iri kartopu vardı.

Hasan Hoca:

– İstersen ben beş adım geriden atayım, ne dersin, diye sordu.

Halil kendinden emin bir şekilde cevap verdi:

– Gerek yok!

Yan yana durdular. Ellerine birer kartopu aldılar. Halil:

– Önce siz, diye seslendi.

Hasan Hoca bir ayağını öne doğru uzatıp gerindi. Sağ eline aldığı kartopunu fırlatırken "Bismillah!" diye fısıldadı. Kartopu ağaca isabet etmişti.

– Sıra sende Halil! İstersen beş adım öne doğru ilerleyebilirsin.

Halil cevap vermedi. Olduğu yerden fırlattı kartopunu. Hasan Hoca hayretle:

– Tam isabet, diye haykırdı. Aferin sana Halil! Ama fazla ümitlenme, daha dört atışımız var.

Halil ellerini koltuk altlarına sokarak ısıtmaya çalışırken Hasan Hoca ikinci atışını yaptı. Atmasıyla da:

– Tüh, demesi bir oldu.

Halil yerden bir kartopu alırken:

– Iskaladınız, dedi. Bu defa besmele çekmediniz, ondandır…

Hasan Hoca hedefi vuramamıştı. Oysa iyi nişan almıştı. Göz ucuyla Halil'in atışını izledi. Halil bu

atışı da hedefe isabet ettirmişti. Hasan Hoca hayranlığını ifade etmekten kendini alamadı:

– Bravo Halil! Yine vurdun. Bu durumda iki-bir öndesin. Atışlarınla beni çok şaşırttın.

Halil ellerini ısıtmaya çalışırken:

– Ben yörük çocuğuyum, dedi. Yaz tatillerinde koyun otlatırken kırlarda tek eğlencem buydu. Elerim taş atmaya yatkındır. Evet, şimdi sıra yine sizde!

Üçer atış daha yaptılar. Hasan Hoca bu atışlardan birini daha ıskaladı. Halil:

– Beş-üç ben kazandım Hasan amca, dedi sevinçle.

Hasan Hoca şaşkındı. Halil beklemediği kadar marifetli çıkmıştı bu konuda.

– Aferin Halil, dedi. Gerçekten de çok isabetli atışlar yapıyorsun. Arkadaşların bu marifetini eminim bilmiyordur.

Halil cevap vermedi. Hasan Hoca o an aklına gelen plânı açıkladı:

– Ben de "Kış geldi, çocuklarla top oynayamaz olduk." diye hayıflanıp duruyordum. Şimdi çok güzel bir plânım var.

Halil merakla baktı Hasan Hoca'ya. Hasan Hoca gerçekten de önemli bir şey söyleyecek gibiydi:

– Bugün ikindiden sonra caminin arkasındaki

meydana gel. Oradaki çınar ağacına kartopu atma yarışması yapacağız. Ben diğer çocuklara bugün ikindi namazında haber veririm. Ortaya büyük bir ödül de koyduk mu, tamamdır. Çok eğlenceli olur. Ne dersin, diğer çocuklarla yarışa var mısın?

Halil gülümsedi ve:

– Varım, diye cevap verdi.

Hasan Hoca sevindi. İlk defa Halil kendisinin bir teklifini kabul ediyordu. Yerden heybeyi aldı ve:

– Haydi Halil, dedi. Gidelim artık. Öğle ezanını okumam gerekiyor. Sohbete yolda devam ederiz.

Beraberce yürümeye başladılar. Köyün girişine geldiklerinde Hasan Hoca, ayrılmaya hazırlanan Halil'e seslendi:

– Unutma, bugün ikindi namazından sonra çınarın yanında bekleyeceğiz seni. Ha bir de yarın sabah okulun önünde ol. Tabi eğer hâlâ ormana niçin gittiğimi merak ediyorsan…

Halil başını salladı ve:

– Tamam, dedi.

– Allah'a ısmarladık Halil. Bugün seninle yaşadıklarımız beni çok mutlu etti.

Ayrıldılar.

HEDİYE

Köyün bütün çocukları, caminin arkasındaki meydanda toplanmışlardı. Hava güneşliydi ve her taraf bembeyaz karla kaplıydı. Çocuklar birbirlerini kar üzerine yatırıyor, doyasıya eğleniyorlardı.

– Hasan Hoca geliyor!

Bestami'nin uyarısıyla toparlandılar. Koşarak Hasan Hocayı karşıladılar. Kısa bir süre sonra çocuklar, beşer tane kar topu hazırlayıp bir kenara koydular. Sırayla çınar ağacının gövdesine atışlar yapılmaya başlandı.

Çocuklar nişan alıyor, kartopunu var gücüyle fırlatıyordu. Olayı gören büyükler de bir kenardan keyifle onları izliyorlardı. Son atış da yapıldıktan sonra Hasan Hoca öne çıktı ve birinciyi ilân etti:

– Bütün atışları isabet ettiren tek kişi oldu. Tebrikler Halil!

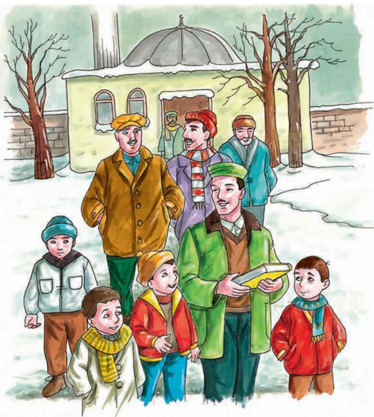
Herkes hayranlıkla ona bakıyordu. Çünkü o ana kadar kimse Halil'in böyle bir yeteneği olduğunu bilmiyordu. Zaten sevdikleri bu yörük çocuğuna biraz daha ısınmışlardı. Hasan Hocanın sesi tekrar duyuldu:

– Ödülünü bugün akşam namazının ardından camide kendisine vereceğiz.

Çocuklar dağıldılar. Gün batarken geri döndüler. O gün akşam vakti cami her zamankinden daha kalabalıktı. Bugünü diğerlerinden ayıran bir başka özellik daha vardı. Halil de cemaatin arasındaydı. Ürkek bir güvercin gibi sürekli etrafına bakınıyordu. Hasan Hoca'nın ardında namaza durduğunda önce ne yapacağını bilemedi. Tekbir almayı kaçırmıştı. Yanındaki Bestami'ye şaşkın şaşkın baktı bir süre. Herkes rükûya gittiğinde o da aynı hareketi yaptı. Duruşu cok acemiceydi.

Nihayet selâm verdiler. Halil diken üstündeydi sanki. Sünneti kılmadı. Göz ucuyla etrafındakilerin her hareketini takip ediyordu; kıpırdayan dudakları, çekilen tesbihleri, açılan avuçları... Aslında ara sıra annesini namaz kılarken görmüştü. Fakat onu böyle dikkatli izlememişti hiç.

İnsanlar sakin adımlarla camiden çıktılar. İçeride sadece Hasan Hoca ve çocuklar kaldı. En son adam da dışarı çıkınca Hasan Hoca ayağa kalktı. Çocuklara gülümseyerek baktı. Halil'i görünce:

– Evet çocuklar, diye söze başladı. Bugün hepinize bir sürprizim var.

Çocuklar tatlı bir heyecana büründüler. Hasan Hoca mihrabın yanındaki yeşil örtüye doğru yürüdü. Bir yandan da konuşmaya devam ediyordu:

– Bu örtünün altında bir hazine yatıyor. Bazılarınızın onları görünce çok sevineceğini biliyorum. Fakat şunu hemen söyleyeyim ki bu hazine Halil'e aittir.

Halil tuhaf tuhaf baktı örtüye. İçinde büyük bir merak uyanmıştı. Duvarın neredeyse yarısını kapatan bu örtü altında acaba ne vardı?

Hasan Hoca çocukları fazla bekletmedi. Bir eliyle örtüyü kendine doğru çekti. Ortaya muhteşem bir kitaplık çıkıvermişti. Beş katlı ve rafları bir metre uzunluğunda bir kitaplık… Raflar kitaplarla doluydu. Birbirinden renkli, ince ince çocuk kitapları…

Çocuklar hayran hayran bakıyorlardı raflarda boy gösteren kitaplara. Hasan Hoca, Halil'i yanına çağırdı ve:

– Bunlar senin için Halil, dedi. Kitap okumaya ne kadar düşkün olduğunu çoktandır biliyordum. Kitap düşkünü birine kitaptan başka bir hediye vermek yakışmazdı. Bu kitapları temin etmek için tam üç ay uğraştım. Kitaplığı da hayırsever bir

arkadaşım yaptırdı. Hepsi senin için.

Halil ne diyeceğini bilemedi. Bir Hasan Hoca'ya, bir kitaplara baktı. Hasan Hoca:

– Ne zamandır camiye geleceğin günü bekliyordum Halil, dedi. Nihayet geldin işte. İnşallah bundan sonra da hep geleceksin. Çünkü burası Allah'ın evidir. Ve Allah her vakit insanları evine davet eder.

Ortalık sessizliğe büründü. Herkes Halil'e bakıyordu. Bestami'nin sesi duyuldu:

– Çok güzel kitaplar! Halil biz de okuyabilir miyiz?

Halil, yavaşça ilerleyip kitaplığın önüne geldi. Uzanıp raftan bir kitap aldı. Yeşil kabına baktı. Hasan Hoca:

– O kitap bundan yüzyıllarca önce yazılmış, dedi. İsmi Hayy! Bebekken ıssız bir adaya düşen ve orada bir ceylan tarafından büyütülen bir insanın hikâyesini anlatıyor. Çocuk, biraz büyüdüğünde diğer canlılardan farklı olduğunu anlıyor. Ve kendisinin özel olduğunu düşünüp yaratıcısını arıyor. Sonunda Allah'ın varlığını fark ediyor.

Halil o an çok duygulandı. Kendisini düşündü. Bu tesadüf olamazdı. Hayy ve Halil…

Gülümsedi. Bestami'ye baktı ve:

– Hocam çok teşekkür ederim. Ama bu hedi-

yenizi bütün arkadaşlarla paylaşırsam kabul ederim, dedi.

Hasan Hoca sevgiyle baktı:

– Neden olmasın. Buna arkadaşların da çok sevinir, dedi.

Çocuklar sevinçle kitaplara koştular. Her biri eline aldığı kitabı incelerken Halil:

– Hocam buraya bir defter koyalım. Herkes aldığı kitabı yazsın. Hem kimin ne kadar kitap okuduğunu öğreniriz, dedi.

Hasan Hocanın gözlerinin içi gülüyordu:

– Eğer siz okursanız ben de yeni çıkan kitapları temin ederim. Yeter ki siz okuyun, dedi.

Çocukların sevincine diyecek yoktu. Hasan Hoca onlardan daha mutluydu. Bundan sonra caminin küçük cemaat sayısı eskisinden fazla olacaktı.

MERHAMET DUYGUSU

Halil sabahleyin okulun önünde bekliyordu. Üşüyen vücudunu ısıtmak için olduğu yerde zıplarken Hasan Hocanın geldiğini gördü.

– Selâmün aleyküm Halil!

Halil saygı dolu bir ifade ile:

– Aleyküm selâm Hocam, dedi.

Hasan Hoca elindeki keseyi uzattı ve:

– Bana yardım et, dedi. Omzumdaki heybeyi ancak taşıyabiliyorum.

Halil uzatılan keseyi aldı. Hasan Hocanın peşinden yürümeye başladı. Bir yandan da elindeki keseyi parmak uçlarıyla yokluyordu. İçindekilerin ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.

– Hayy'ı okudun mu Halil?

Halil başını kaldırdı. Önü sıra yürüyen Hasan Hoca'ya bakarak:

– Okudum, dedi. Hem de bir solukta. Çok da etkilendim. Bugüne kadar okuduğum en güzel hikâyeydi.

Hasan Hoca arkasına bakmadan yürüyordu. Başını çevirdi, merakla sordu:

– Seni en çok etkileyen olay neydi?

– Her cümlesi benim için çok anlamlıydı. Fakat en çok Hayy'ın bana benzeyişinden etkilendim.

Hasan Hoca şaşkın bir yüz ifadesiyle:

– Ne demek bu, diye sordu.

Halil bir süre düşündü. Konuşmaya başladığında dudaklarında acı bir tebessüm vardı:

– Yedi yaşına kadar ben de Torosların ıssız ormanlarındaydım. Annem ve babamdan başka insanla pek karşılaşmadım. Hep sessiz yaşadım. Bir tek koyunlarımla konuştum. Hayy'la benzerliğim işte buradan geliyor. O da küçüklüğünde hep yalnızmış. Sadece kendisine annelik yapan ceylanla konuşuyor. Yıllar sonra karşısına Absal adında bir bilgin çıkıyor ve Hayy'a Yüce Yaratıcısını tanıtıyor.

Halil sözün burasında duraksadı. Bir süre Hasan Hoca'ya baktı. Hasan Hoca da durdu.

Bir an göz göze geldiler. Halil:

– Hayy için Absal neyse, benim için de siz osunuz, dedi.

Hasan Hoca çok duygulandı. Gözlerinin nemlendiğini belli etmemek için yürümeye devam etti.

Orman'a kadar konuşmadılar. Ağaçların arasından geçtiler. Koca bir kayalığın önüne geldiklerinde

Hasan Hoca:

– İşte burası, dedi.

Halil etrafa bakındı. Dikkat çekecek bir şey göremeyince:

– Ne var burada, diye sordu.

Hasan Hoca omzundaki heybeyi eline aldı. Usulca kayalığın dibindeki küçük mağaraya doğru ilerledi. Halil onu izliyordu. Hasan Hoca fısıldayarak:

– Tilki, dedi.

Kalbi heyecanla küt küt atmaya başlayan Halil gözlerini iyice açarak küçücük mağaraya baktı. Bu sırada mağaranın ağzında minicik bir tilki yavrusu göründü.

– Bu da ne böyle?

Hasan Hoca heybeden çıkardığı kemikleri karın üzerine bırakırken:

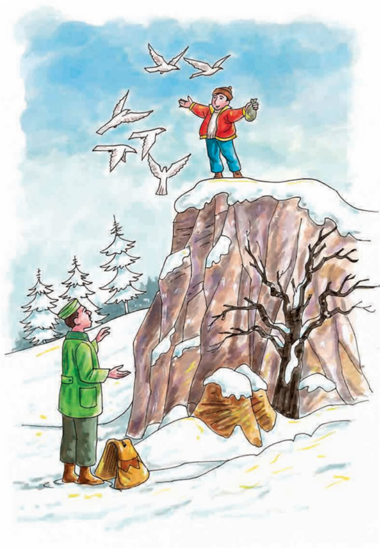
– Bizimkinin yavrusu, dedi. Rabbimiz ne kadar şirin yaratmış, değil mi?

Halil hayran hayran bakıyordu yavruya. Hayvan da çekingen bir tavırla onları izliyordu.

Hemen ardından annesi başını uzattı. Halil onu görünce:

– Bu o, diye fısıldadı. Muharrem amcanın yakaladığı tilki!

Hasan Hoca elindeki heybeyi ters çevirip boşalttı. Yavaşça geriye çekildiler. Gözlerini hayvanlardan ayırmadan kayalığın arkasına geçtiler. Halil:

– Şimdi nereye gidiyoruz, diye sordu.

Hasan Hoca kayalığı işaret etti:

– Haydi, yukarıya çık da elindeki keseyi oraya boşalt bakalım.

Halil düşünmeden yürüdü. Kayalığa tırmandı. Tepeye vardığında etrafa dikkatle baktı.

Bir şey göremeyince:

– Burada hiçbir şey yok, dedi.

Hasan Hoca:

– Sen keseyi boşalt, dedi. Sahipleri az sonra gelir.

Halil kesenin ağzındaki ipi çözdü. İçindekileri görünce:

– Buğdaymış, diye mırıldandı.

Buğdayları etrafa saçarken aklı karmakarışıktı. Nihayet aşağıya indi. Hasan Hoca kendisine gülümseyerek:

– Burada işimiz bugünlük sona erdi, dedi. Yarın istersen benimle yine gelirsin. Şimdi köye dönüyoruz.

Ellerinde boş heybe ve keseyle yola koyuldular. Halil aklından geçenleri sormak üzereydi ki Hasan Hoca konuşmaya başladı:

– O tilki, anneydi. Her anne gibi o da yavrularına bakmak zorundaydı. Fakat karda yiyecek bulamamıştı. Bu yüzden köye girmekten başka çaresi yoktu. Annelik şefkati, yakalanma tehlikesini bile göze aldırıyor işte.

Hasan Hoca eğildi. Yerden biraz kar aldı. Ağzına attı.

– Biliyor musun, ben her kar tanesini bir meleğin indirdiğine inanırım. Kar da yağmur gibi rahmettir Halil. Tohumların üzerine kapanan toprağa benzer. Altından bir zaman sonra hayat fışkırır. Onun için bana çok anlamlı gelir. Severim kar tanelerini. Kar tanelerini oluşturan kar kristallerinin de hiçbiri diğerine benzemez. Belki de her kar tanesi kendisini indiren meleğin parmak izini taşıyordur. Onun için kar kristallerinin her biri diğerinden farklıdır. Halil hayretle Hasan Hocayı dinliyordu.

– Bu kar kalkana kadar ormanın kıyısına hayvanlar için yiyecek bırakmaya devam edeceğim Halil. Bu bizim insanlık görevimiz. O buğdaylar da kuşlar içindi. Sevgili Peygamberimiz, "Yerdekilere merhamet edin ki göktekiler de size merhamet etsin." diyor. Göz göre göre onları ölüme terk edemeyiz. Allah'a şükürler olsun ki tam zamanında durumun farkına vardım. Keşke imkânım olsa da kar kalkana kadar ormanın her yanına yiyecek bırakabilsem.

Halil, ne diyeceğini bilemez hâlde Hasan Hocaya bakıyordu. O an önünde yürüyen insanın merhamet duygusu karşısında büyülenmiş gibiydi.

Ormandan çıktıklarında Hasan Hoca başını çevirip geriye baktı. Gülümseyerek elini kaldırdı. Bulundukları yerden tepesi görünen kayalığı işaret etti ve:

– Şuraya bak Halil, dedi.

Halil usulca döndü. Hasan Hocanın gösterdiği kayalığa baktı. İri iri birkaç tane kuş, az önce kendisinin yem attığı tepeye konmaya hazırlanıyorlardı.

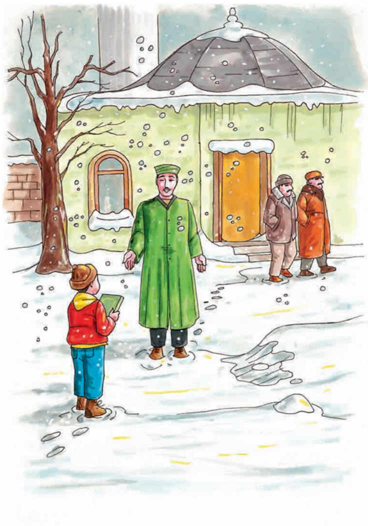
İŞTE GELDİM

Çapar köyünün alacakaranlığını, Hasan Hocanın yanık sesi dolduruyordu. Bu sırada yoğun bir şekilde kar yağıyordu. Uykudan uyananlar, sert soğuğa ve kara rağmen camiye gitmeye hazırlanıyorlardı.

Hasan Hoca ezanı okuduktan sonra sobayı yaktı. Kısa bir süre sonra etraf biraz ısındı. Bu sırada cemaat birer birer gelmeye başlamışlardı.

Çok geçmeden namaza durdular. Namazdan sonra her zaman olduğu gibi sobanın çevresinde halka şeklinde oturdular. Dinî konularda tatlı bir sohbet başladı.

Bir süre sonra cemaat dağıldı. Hasan Hoca onların ardından dışarıya çıktı. Caminin önünde bir süre dikildi. Başının üzerinde yükselen çınara baktı. Yaprakları dökülmüş olan çınarın dalları arasından kar taneleri salınarak aşağıya iniyordu. Bu harika manzara karşısında Hasan Hoca:

– Ey bu muhteşem kar tanelerini yaratıp yeryüzüne yağdıran Rabbim, dedi. Sen merhametlilerin en merhametlisisin. Beni, anamı, babamı, eşimi ve çocuklarımı, köylüleri ve bütün insanları bağışla. Bu karlarla topraklarımızı bereketlendir.

Hasan Hoca yüzüne düşen kar tanelerini eliyle silerken bir ses duydu:

– İşte geldim Hasan Amca!

Hasan Hoca âniden dönüp sesin sahibine baktı.

– Halil!

Halil, koltuğunun altında bir Kur'ân-ı Kerîm ve hikâye kitabı ile gülümseyerek kendisine bakıyordu. Saçlarında kar birikmiş, beyaz bir tabaka oluşmuştu.

– Sabah namazını kılmaya geldim. Hayy'ı da getirdim. Onu koyup yeni bir hîkaye kitabı alacağım. Bundan sonra bana da Kur'ân öğretir misin?

Hasan Hoca bir an şaşırdı. Başını kaldırıp havayı işaret ederek:

– Namaz vakti geçti Halil, dedi. Bu saatten sonra ancak diğer iki isteğini gerçekleştirebiliriz. Haydi gel. Sobaya birkaç odun daha atalım. Birkaç saat sonra sabah namazının kazasını kılarsın. O zamana kadar Kur'ân okuyalım seninle.

Camiye girdiler. O an her ikisinin yüreği de coşkuyla atıyordu. Dışarıda ise her birini bir meleğin taşıdığı ve hiçbiri diğerine benzemeyen kar taneleri döne döne yer yüzüne inmeye devam ediyordu.

SÖZLÜK

esrarlı: Gizli yönleri bulunan, ne olduğu anlaşılamayan, akıl erdirilemeyen

gücenmek: Birinin beklenilmeyen bir davranışı veya sözü karşısında kırgınlık duymak, kırılmak.

hayıflanmak: Acınmak, üzülmek, yerinmek.

heybe: At, eşek vb. binek hayvanlarının eğeri üzerine geçirelen veya omuzda taşınan kilimden yapılmış iki gözlü torba.

hücum: Saldırma, saldırı, saldırış.

insaf: Acımaya, vicdana veya mantığa dayanan adalet.

kanepe: Birkaç kişinin oturabileceği genişlikte koltuk, çekyat.

karakter: Bir bireyin kendine özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimlerini belirleyen ana özellik.

kurs: Resmî ve özel kuruluşlarca ilgililere belirli bir konuda bilgi, beceri ve davranış kazandırmak amacıyla düzenlenen ve kısa süreli derslere dayanan eğitim etkinliği.

mihrap: Cami, mescit vb. yerlerde Kâbe yönünü gösteren, duvarda bulunan ve imama ayrılmış olan oyuk veya girintili yer.

pervaz: Kapı, pencere vb. yerlerin kenarlarına geçirilen ensiz parça.

şeker sucuğu: Ceviz, badem içi vb. şeylerin, bir ipliğe dizildikten sonra nişasta ile koyulaştırılmış kaynar üzüm şırasına batırılmasıyla yapılan tatlı bir yiyecek.

yörük: Hayvancılıkla geçinen, Toroslarda yaşayan göçebe Türk oymağı, yürük.

zikir: Allah'ın adını art arda söyleme.

yenge: Bir kimsenin kardeşinin, dayısının veya amcasının karısı.